

RÅDET FOR BÆREDYGTIG TRAFIK

Nørrebrogade 39, 1. tv., 2200 København N

www.baeredygtigtrafik.dk

Nyhedsbrev januar 2017

København, 16. januar, 2017

Kære medlem af Rådet for Bæredygtig Trafik

For at forbedre kontakten med vores medlemmer udsender vi et par gange om året et nyhedsbrev med kort information om arbejdet i Rådet for Bæredygtig Trafik (RBT).

Venstres transportpolitiske stunt

Til dato har det nye år ikke været specielt opløftende, idet Venstre og LA den 9. januar i Jyllands-Posten meldte ud, at tog er fortid, og at der bør satses 100% på biler og busser fremover. Det er specielt de selvkørende biler, der har fået specielt Venstre til at kaste al transportpolitisk fornuft over bord. Venstres transportordfører Kristian Pihl Lorentzen, der gentagne gange har fremført sit ensidige budskab om, at det nu er vejenes tur, trak dog lidt i land dagen derpå. Der vil også i fremtiden, i V's optik, komme til at køre tog, rigtig mange endda, på danske jernbanestrækninger, udtalte Pihl Lorentzen. Men ingen nye skinner i de kommende år, her er der lukket for det varme vand. Der er ingen tvivl om, at mange borgerlige politikere er fascineret af visionen om de selvkørende "grønne" biler. Men visionen er luftig og uigennemtænkt, trængselsproblemerne bliver i hvert fald ikke løst, og presset på vejene vil fortsætte med at stige.

"Vejenes tur" og Togfonden i mølpose?

Venstre bekæmper åbenlyst Togfonden. Og tidligere transportminister Hans Christian Schmidt har aldrig lagt skjul på, at Venstre betragter Togfondens timemodel som en anstødssten, der bør skrinlægges hurtigst muligt. Riget fattes penge, anfører man, og "investeringsråderummet til trafikale infrastruktur kan bruges langt bedre på påtrængende vejprojekter", mener man i Venstre. Men vi har ikke brug for flere klima- og miljøskadelige vejprojekter, og de postulerede store trængselsproblemer på mange motorveje og indfaldsveje til de større byer er stærkt overdrevne. Derfor skal man efter Rådet for Bæredygtig Trafiks opfattelse holde fast i Togfonden, timemodellen og andre bæredygtige transportløsninger.

Ny transportminister, ups!

Den nye transportminister fra LA, Ole Birk Olesen, har ikke uventet vist sig som en sand ven af den motoriserede transport. Han synes at være mere end villig til at "justere" fartgrænserne på vejene op. Samtidig ved vi – det har transportforsker Harry Lahrman endnu engang (1. december) understreget – at øget fart og højere hastighedsgrænser resulterer i flere trafikdræbte. Derfor kritiserede Aalborg-transportforskeren regeringens planer om at hæve hastighedsgrænserne. http://www.altinget.dk/artikel/forsker-kritiserer-regeringen-hoejere-fart-giver-flere-draebte?ref=newsletter&refid=22521&SNSubscribed=true&utm_source=Nyhedsbrev&utm_medium=e-mail&utm_campaign=altingetdk

Højere hastighed betyder tillige øget udslip af skadelige klimagasser, og højere fart, øget biltæthed og mere hensynsløs kørsel betyder antagelig også, at flere dyr må lade livet på vejene. Det burde det "dyrevenlige" Dansk Folkeparti egentlig have blik for.

Øget bilsalg og nedskæringer i den kollektive trafik

En anden kedelig tendens er, at bilsalget eksploderer, og det er ikke mindst de store og tunge køretøjer, der efterspørges, benzinslugere og firehjulstrækkere, og salget vil fortsat være oppe i gear i hele 2017. Det er ikke så sært, da regeringen jo har nedsat registreringsafgiften; samtidig oplever vi massive nedskæringer på busruter, således at fx gymnasieelever skal trækkes med store vanskeligheder, når de skal transportere sig mellem hjem og uddannelsessted. Det er helt urimeligt og uacceptabelt! Rådet for Bæredygtig Trafik (RBT) har i sit arbejdsprogram en prioritet med overskriften ”Trafik til og fra udkanten”, og vi følger derfor nøje udviklingen inden for trafikbetjeningen af tyndt befolkede områder, og vi har også brugt en del ressourcer på kampen for opretholdelsen af lokalbanerne. <http://nyheder.tv2.dk/samfund/2017-01-02-gymnasium-tilpasser-skemaet-til-busserne-saadan-har-landets-koereplaner-aendret>

Øget bilpendling

Der er desværre flere sorte nyheder. Af et notat udarbejdet af Danske Regioner 21. november fremgår det, at flere danskere tager bilen på arbejde og uddannelse – men de regionale forskelle er store. Efter en længere periode, hvor den kollektive trafik og cyklens andel af pendlerture er steget, har der siden 2013 været en vigende tendens til fordel for pendling med bil. På landsplan benytter fire ud af ti pendlere i alderen 16-65 år dog stadig gang, cykel eller kollektiv trafik til arbejde og uddannelse. Der er samtidig store regionale forskelle på pendlernes valg af transportmiddel. Pendlingsafstanden med kollektiv trafik og bil er stigende, og presset på motorvejene – og dermed trængslen – er steget, påstås det. Der er derfor behov for en indsats for at forbedre pendlingsmulighederne baseret på de regionale forhold og forskelle. Presset på motorvejene kan flere steder mindskes med bedre kollektiv trafik.

Sundhedstruslen fra bytrafikken

Den sundhedsskadelige luftforurening forårsaget af den motoriserede trafik i de store byer, ikke mindst København, er et kæmpe problem. Ifølge Kåre Press Kristensen, Det Økologiske Råd, er luftforurening den suverænt største miljøbetingede dødsårsag i København. Kåre Press-Kristensen udtaler i et avisinterview: ”Københavnere dør ikke i trafikulykker, men af luftforurening. Byen har et sted mellem 300-500 for tidlige dødsfald om året som følge af luftforurening fra trafikken, og til sammenligning er det færre end ti københavnere, som bliver dræbt i trafikulykker. Der er tale om en helt anden størrelsesorden”. Det er helt uholdbart, politikerne må derfor vågne op og gribe ind. Mere herom på: <http://www.b.dk/nationalt/hold-vejret-koebenhavn-koebenhavnere-doer-ikke-i-trafikulykker-men-af-luftforuren> Men det er ikke blot privatbiler og lastvogne, der er problemet. Busserne er også store syndere her, både turistbusser, fjernbusser og Movias busser. RBT er således meget optaget af bl.a. forureningen fra ultrafine partikler, som Movias busdrift i København er skyld i. Bussernes forurening er ikke alene kommunernes og regionens ansvar, idet det også er et EU-anliggende og derfor også et anliggende for staten. Københavns kommune hævder, at man ikke kan gøre noget ved de mangelfulde målinger i tilsynshallerne, da EU-forureningsnormerne er et statsanliggende. Der er med andre ord tale om en vis abekastning her. Men RBT og Netværket for Bæredygtig Transport vil forfølge sagen om Movia-bussernes luftforurening. Movia-bussernes luftforurening er bl.a. blevet taget op i Indre By Lokaludvalg i Københavns Kommune. <http://www.mx.dk/nyheder/kobenhavn/story/24896345>
<http://www.mx.dk/nyheder/kobenhavn/story/19552081>

Ikke flere motorveje!

Regeringen har sammen med et bredt flertal i Folketinget indgået aftale om igangsættelse af undersøgelser af ny midtjysk motorvej (Hærværksmotorvejen) og Hillerødmotorvejens forlængelse. Men hvordan hensynet til klima og miljø spiller ind her, forbliver en gåde. Sammen med vore interessefæller og medkæmpere i Netværket for Bæredygtig Transport (se nedenfor) modarbejder vi indædt planerne om nye motorvejsprojekter og andre store vejudvidelser. Vi piller argumenterne for nye vejprojekter fra hinanden og laver løbende kritisk gennemlysning af dokumentationen for vejene og de beregninger, prognoser og samfundsøkonomiske analyser, der ligger til grund for planerne om vejudbygning. Ikke mindre kritisabel er planen om anlæg af en Havnetunnel, i København, der med sin linjeføring kan resultere i "Amager Motorvejsfælle". Rådet har sammen med NOAH udarbejdet fælles hørings svar vedrørende den planlagte Nordhavnstunnel, der er et helt igennem overflødig og kulsort projekt.

Nej til lufthavnsudvidelse

Også udvidelsen af Københavns Lufthavn er stik imod enhver progressiv klimapolitik. Et rablende projekt. Det er derfor vigtigt at markere, at lufthavnsudvidelser ikke bare er noget man skal juble over, sådan som det desværre fremgår af den overfladiske og ukritiske mediedækning. En lufthavnsudvidelse som foreslået, vil medføre en markant øger belastning af miljø og klima. Der er i det hele taget al mulig grund til at stille sig kritisk over for flyvningen og dens CO₂-udledninger. Tager man bare to smuttere i fly inden for Europa om året, belaster man klimaet svarende til et helt års bilkørsel, viser resultaterne af et forskningsprojekt. Hertil kommer faktorer som energiforbrug, luftforurening, støjforurening, øget biltrafik til og fra lufthavnen og undergravningen af mere miljøvenlige transportalternativer. Man kunne derfor overveje indførelse af en passagerafgift på fx 80 kr., og således at en del af afgiftsprovenuet blev øremærket til at fremme af miljøvenlige alternativer som grænseoverskridende hurtige togforbindelser og nattog. På DR.dk kan man finde yderligere materiale om lufthavnsudvidelsen: <https://www.dr.dk/nyheder/tema/udvidelse-af-koebenhavns-lufthavn>

Desværre lukker de fleste politikere øjnene for flyvningens klimaskadelige virkninger. For i skrivende stund, den 16. januar, afholdes der på Christiansborg en konference om indenrigsflyvningens betydning, effekter og værdiskabelse. Og her vil Ole Birk Olesen introducere regeringens nye strategi for luftfart. Man vil rigtig gerne "binde Danmark bedre sammen". Politikerne, også de, som burde vide bedre, og toneangivende erhvervsfolk, fx fra Dansk Industri, agiterer ivrigt for mange flere indenrigsflyafgange og lufthavnsudvidelser. For luftfarten giver mulighed for at "vækste" og skaber flere arbejdspladser. Skidt være med, at det er en utrolig dårlig idé, klimamæssigt. Klimasituationen bliver mere og mere alvorlig, men de vækstbesatte jakkesæt fabler videre om udvidelsen og intensiveringen af trafikken på indenrigsruterne. De støjende, brændstofsugende og CO₂-udspyende vingebesatte metalkroppe fascinerer tydeligvis mange mandlige beslutningstagere og opinionsdannere inden for erhvervssektorerne.

https://www.cph.dk/globalassets/5.-om-cph/CPH_indeirigskonference_programbrochure.pdf

Gregers Andersen, de er blogger på Grøn forskel, kritiserer Københavns Lufthavns planer om at skabe plads til 40 millioner passagerer om året og udvide med 17 nye flyruter og retter samtidig det kritiske blik mod medierne, der har været alt for ensidig positiv og har omfavnet lufthavnsudvidelsen. Of ifølge Gregers Andersen afspejler mediedækningen det skizofrene forhold, som mange danskere har til klimaforandringerne. Det er således let at fordømme den kommende Trump-administrations indfødtning i kul- og oliepenge. Mens det er langt sværere at fordømme en lufthavnsudvidelse, som vil være til gavn for de stadig flere danskere, der oftere og oftere hopper på flyet https://groenforskelse.dk/koebenhavns-lufthavn-udvidelse/?utm_source=facebook&utm_medium=artikel&utm_campaign=kbhlufthavn

Modoffensiven

Heldigvis er der mange, der gør en energisk indsats for at få politikerne til at genoverveje og droppe de sorte og klimaskadelige infrastrukturprojekter. Og der er der mange gode kræfter i Danmark, som forsøger at rette op på forringelserne inden for den bæredygtige transport og forsømmelserne fra de politiske instansers og trafikskabernes side. Vi er mange enkeltpersoner, organisationer og fora, som presser på for at fremme klimavenlige transportformer og arbejder aktivt for forbedringer i retning af en mere bæredygtig trafikudvikling, lokalt og landsdækkende. Vi har i Rådet indgået et samarbejde med seks andre NGO'er i form af *Netværk for Bæredygtig Transport*: Cyklistforbundet, Danmarks Naturfredningsforening, Jyder Mod Overflødige Motorveje (JMOM), Klimabevægelsen, NOAH-trafik og Vedvarende Energi. Vi har tillige alliancepartnere blandt kommunale og nationale politikere plus samarbejde med Passagerpulsens, Letbaner.dk, Dansk Jernbaneforbund og HK Stat. Vi deltog således i Passagerpulsens årsmøde for interesseorganisationer den 8. december. Og på europæisk plan er vi associeret medlem af European Passengers Federation. Det er nødvendigt at stå sammen i kampen mod de stærke lobbyinstitutioner, eksempelvis Asfaltindustrien, Dansk Industri Transport, Dansk Transport og Logistik, Dansk Vejforening, Kattégatkomitéen og FDM, såfremt resultater i bæredygtig retning skal opnås.

Progressive projekter og vægtning af bæredygtighed i udlandet

Og når det går skidt herhjemme, på mange fronter, og når vi oplever benspænd og tilbageslag, er det godt at notere lyspunkter i udlandet i form af progressive projekter med sigte på omstilling og prioritering af bæredygtig transport. I flere lande har man således fat i den rigtige ende. Og selv i Donald Trump's USA sættes der mange steder ind mod de fossile energier: Afgående præsident Obama forbød således olieboringer i Arktis, Las Vegas blev en 'grøn' by, 48 amerikanske borgmestre sendte brev til Donald Trump, om at de ville modsætte sig hans reaktionære grønne politik, og nu har Portland stemt for et forbud mod ekspansion af byens fossile infrastrukturer.

<https://ing.dk/artikel/groen-boelge-usa-portland-forbyder-udbygning-fossil-infrastruktur-190985>

I flere lande (Portugal fx) genåbnes nedlagte jernbaner, og i Tyskland storsatser man fx på godstog til Kina <http://politiken.dk/udland/art5770040/Tyskerne-storsatser-p%C3%A5-godstog-direkte-til-Kina> Og i Holland vil alle passagertog fra starten af 2017 køre på strøm fra vedvarende energikilder og produceret ved hjælp af vindkraft

http://www.climateactionprogramme.org/news/dutch_public_trains_now_powered_entirely_by_wind

d. Et af Rådets medlemmer har fulgt udviklingen inden for Londons transportinfrastruktur og var for 3 år siden på studietur til London og besøgte bl.a. TFL, Transport for London. Det glædelige var, at der dengang ikke var planer om vejudvidelser i Storlondon. I stedet er der nu kommet en ny plan for transportsystemet, og det ser ud til, at man fastholder, at den sundhedsmæssige dimension skal inddrages, og at der skal ske en prioritering af den bæredygtige trafik ved vejændringer. Det handler ikke bare om mere vejkapacitet, som i Danmark.

Fingeren på pulsen og vores ansigt udadtil

Rådet for Bæredygtig Trafik har været talstærkt til stede på Miljøstrategisk Årsmøde på Aalborg Universitets Københavns-campus i Sydhavnen, den 5. – 6. december. Netværket for Bæredygtig Transport (Gunnar Olesen fra Vedvarende Energi og RBT's formand Kjeld A. Larsen) havde stået for planlægningen af en transportsession som en del af Miljøstrategisk Årsmødes 2016-program (den 5. december). Det overordnede tema var bæredygtige tiltag i transportsektoren i storbymiljøer, og sessionens anden fase var lagt an som en debat om udarbejdelsen af rammerne for en bæredygtig trafikudvikling i Hovedstadsregionen. Udgangspunktet for denne debat var formiddagens oplæg. Vi har desuden udbygget kontaktheden udadtil; vi deltog således i et møde den 22. december i HK's hovedkvarter med repræsentanter for HK Stat, hvor vi sonderede samarbejdsmuligheder. Den

uformelle drøftelse tog udgangspunkt i et notat, vi har udarbejdet om fjernbusser, og status for Togfonden. Endvidere udbud af togdriften under EU's 4. jernbanepakke.

Tre rådsmedlemmer var i Berlin 10. – 11. december for at markere sidste afgang med Deutsche Bundesbahn City Night Line CNL nattog fra Berlin til Schweiz lørdag den 10. december. Manifestationen på Berlin Hauptbahnhof, hvori også ligesindede fra det grønne miljø i Berlin og nattogsaktivister fra primært Tyskland deltog, havde til formål at gøre opmærksom på det stærkt beklagelige og uacceptable i, at nattoget til og fra Berlin ophører. Arrangementet var planlagt af Back-on-Track-initiativet. En tysk *celebrity* havde også meldt sig under fanerne, nemlig en kendt tv-værtinde *Sandra Maischberger*. Mere herom på <http://back-on-track.eu/action-day-in-berlin/>

Spred budskabet!

Vi ligger fortsat inde med eksemplarer af vores brochure ”Trafik er andet end biler”, som er blevet revideret og opdateret. Brochuren skulle gerne hjælpe med til at gøre os mere synlige i offentligheden og medvirke til at tiltrække flere medlemmer. Er du interesseret i eksemplarer af vores præsentationsfolder, så kontakt næstformand Leif Kajberg.

Hjemmesiden

Du kan læse om vores aktiviteter og prioriteter på Rådets hjemmeside <http://www.baeredygtigtrafik.dk/>, som formidler relevante nyheder, baggrundsdokumenter, notater, høringssvar, referencer, links m.m. Vi har samtidig øget vores synlighed på Facebook. Her poster vi løbende opslag og links, og der er glædeligvis kommet mere trafik på vores Facebookside, flere følger os.

Kontingent

Nu er det tid til kontingentbetaling. Vi anmoder foreningens medlemmer om at indbetale det årlige kontingent inden årets generalforsamling i april. Kontingentbeløb indsættes på Rådets konto 8401 1035023. Kontingentet er 150,00 kr. (personligt medlemskab).

Til jer, der følger os på Facebook

Kom med i Foreningen for Bæredygtig Trafik, bliv kontingentbetalende medlem! Henvendelse til vores kasserer Hanne Dalhoff Knudsen, h.dalhoff@gmail.com

Med venlig hilsen

Kjeld A. Larsen
kjeld.allan.larsen@gmail.com

Leif Kajberg
leif_kajberg@hotmail.com